

2. Οι Σωστές και οι Λάθος Αποφάσεις

Ανάγνωσμα: Εσθήρ κεφ. 2

ΕΝΑ μεγάλο κεφάλαιο της ζωής του κάθε ανθρώπου είναι οι αποφάσεις που παίρνει. Θα μπορούσαμε να πούμε πως όλη μας η ζωή είναι μια συρραφή αποφάσεων για μικρά ή μεγάλα ζητήματα (Αλμπέρ Καμύ). Όλοι έχουμε πάρει έξυπνες και λιγότερο έξυπνες αποφάσεις. Στο περασμένο, το πρώτο, κεφάλαιο του Βιβλίου της Εσθήρ, είδαμε τη ανόητη απόφαση που πήρε ο βασιλιάς Ξέρξης να διώξει τη βασίλισσα Αστίβ. Και είδαμε ότι ο βασιλιάς πήρε αυτή την απόφαση επηρεασμένος από τους κομπλεξικούς και πικραμένους συμβούλους και διοικητές των επαρχιών του. Πήρε την απόφαση όχι μόνο μεθυσμένος αλλά και γεμάτος εγωισμό που προερχόταν από το αξίωμά του κι από τις πολιτιστικές συνθήκες της εποχής, και τέλος πούλησε τη σχέση του με την Αστίβ για ψύλλου πήδημα.

Προτού προχωρήσουμε, καλό θα είναι να δούμε την πορεία των αποφάσεων του βασιλιά Ξέρξη στην Ιστορία. Μετά τα γεγονότα του 1^{ου} κεφαλαίου, πέρασαν τέσσερα χρόνια (πρβλ. 1:2-3 και 2:16). Σ' αυτό το διάστημα, ο Ξέρξης εκστράτευσε εναντίον της Ελλάδος (480 π.Χ.) με σκοπό να την καταλάβει εξολοκλήρου. Μετά από 2 προσωρινές επιτυχίες στις Θερμοπύλες και το Αρτεμίσιο, συντρίφτηκε τελικά στη Σαλαμίνα και αργότερα στις Πλαταιές και τη Μυκάλη, και γύρισε στην πατρίδα του χαμένος, νικημένος και ταπεινωμένος. Ακόμη κι αν είχε μετανιώσει για τη σκληρότητά του, 4 χρόνια μετά, δεν μπορούσε να κάνει τίποτε για να πάρει πίσω την Αστίβ, εξαιτίας αυτού «του νόμου των Μήδων και Περσών όστις δεν ακυρούται» (Εσθήρ 1:19). Βλέπουμε εδώ τη διαφορά ανάμεσα στην ανθρώπινη και στη θεία δικαιοσύνη. Οι νόμοι του περσικού κράτους αποκλείουν τη μεταμέλεια. Ο Θεός όμως δεν ενεργεί έτσι. Δίνει πάντα μια δεύτερη ευκαιρία στον άνθρωπο να αναθεωρήσει την απόφασή του. Αν του το ζητήσουμε με προσευχή, εργάζεται μέσα μας και μας οδηγεί σε μετάνοια και σε καλύτερες αποφάσεις. Έτσι, οι σύμβουλοι του Ξέρξη, βλέποντας ότι δεν μπορούσε να ακυρώσει την αρχική του απόφαση ούτε να δεχτεί την Αστίβ πίσω στο παλάτι εξαιτίας του ίδιου του νόμου, τον συμβούλευσαν να διοργανώσει τη γνωστή εκλογή της νέας βασίλισσας. Πιθανόν (κατά τους ερμηνευτές) να έσπευσαν σε αυτή τη λύση, γιατί αν ο βασιλιάς προσπαθούσε να ανακαλέσει τον νόμο, ίσως με κάποιον μεταγενέστερο, το κεφάλι τους ήταν καταδικασμένο!! Οι ίδιοι λοιπόν επιπόλαιοι και κομπλεξικοί σύμβουλοι του πρότειναν το νέο σχέδιο. Αυτή η κίνηση μας οδηγεί στον πρώτο κανόνα λήψης αποφάσεων:

1. Πρόσεξε ποιον συμβουλευέσαι (Κεφ. 1).

Για όποια απόφαση πρέπει να πάρουμε, καλό είναι να κάνουμε μια καλή και αντικειμενική έρευνα. Μην πιστεύουμε τον καθένα. Μην πιστεύεις τους απογοητευμένους, τους πικραμένους ή τους κομπλεξικούς. Πρόσεξε από πού θα πάρεις την κατάλληλη συμβουλή. Το να πάρεις μια συμβουλή είναι καλό. Αν την πάρεις από λάθος πηγή, θα είναι κακή συμβουλή και θα σε οδηγήσει στην αποτυχία.

2. Μην βασίζεσαι στην εξωτερική εμφάνιση/κριτήρια (2:2.5-7).

Οι σύμβουλοι του βασιλιά τού είπαν να διαλέξει την πιο όμορφη κοπέλα για σύζυγό του και βασίλισσα. Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε κάτι: αυτός ο περίεργος διαγωνισμός ομορφιάς δεν ήταν με «δηλώσεις συμμετοχής» αλλά υποχρεωτικός! Ήταν *υποχρεωμένες* όλες οι νέες και όμορφες παρθένες του βασιλείου να συγκεντρωθούν στο παλάτι, και για ένα χρόνο να καλλωπίζονται στα βασιλικά ινστιτούτα καλλονής με τους μακιγιέρ και τους δαιτολόγους της εποχής, για να γίνουν κατάλληλες για μία ολονύκτια «επίσκεψη» στον βασιλιά, και την άλλη μέρα το πρωί —αν ο βασιλιάς την απέρριπτε— να επιστρέψουν στον γυναικωνίτη. Η απόλυτη ταπείνωση και ο εξευτελισμός της γυναίκας εκείνη την εποχή αλλά και τη σημερινή με άλλους τρόπους. Μόνο ο Χριστός εξυψώνει τη γυναίκα και της δίνει την αξία της στην οικογένεια, στην κοινωνία, στην Εκκλησία και στο έργο του Θεού.

Διαβάζουμε, ωστόσο, στον λόγο του Θεού για τη σωστή θέση του στολισμού και ποιος είναι ο πραγματικός στολισμός: ο εσωτερικός (Α΄ Πε 3:3-4). Η χριστιανή πρέπει να ντύνεται και να στολίζεται για να δίνει καλή εντύπωση ώστε να μην την απορρίπτουν από το εξωτερικό της (αρκεί να μη γίνεται προκλητική), και παράλληλα να επιζητεί την καθαρότητα της καρδιάς και την πραότητα του Πνεύματος. Ο καλύτερος συνδυασμός. Τι έκανε η Εσθήρ; Δεν έβαλε κανένα περιττό στολίδι πάνω της και ακολούθησε τη συμβουλή του ευνούχου του βασιλιά και

φόρεσε τα ρούχα που εκείνος της έδωσε. Αυτά όμως θα τα δούμε και παρακάτω. Ναι, η Εσθήρ ήταν πανέμορφη εξωτερικά όπως και οι άλλες κοπέλες, αλλά ο Θεός δεν εργάστηκε στη ζωή της, για να την κάνει βασίλισσα, με βάση την εξωτερική ομορφιά αλλά λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της. Ο Θεός δεν βλέπει όπως βλέπουν οι άνθρωποι. Βλέπει την καρδιά (Α΄ Σαμ 16:7β). Τι κάνουμε σήμερα εμείς; Και δεν πρόκειται μόνο για την επιλογή συζύγου αλλά για κάθε άλλη επιλογή μας! Εμείς ξεγελιόμαστε και δίνουμε την πρώτη σημασία στο εξωτερικό. Σημασία όμως είναι τι υπάρχει κάτω από την επιφάνεια. Είτε αποφασίζουμε πού θα μείνουμε, τι σπίτι θα αγοράσουμε, τι δουλειά θα κάνουμε, σε ποια εκκλησία θα πάμε, με ποιους θα σχετιστούμε σαν άτομα και σαν οικογένειες, πάντα πρέπει να κοιτάζουμε τη βάση κι όχι την επιφάνεια ή την εξωτερική εμφάνιση.

Από την άλλη μεριά, υπάρχει ένα τύπος στο βιβλίο της Εσθήρ, ο Μαρδοχαίος ή Μαρδοχαίος. Η περιγραφή του βιβλίου γι' αυτόν στα εδ. 5-7 του 2^{ου} κεφαλαίου είναι ότι προερχόταν από τη γενιά του βασιλιά Σαούλ. Τα χαρακτηριστικά του, ωστόσο, και τα προσόντα του φαίνονται σε όλο το βιβλίο από τη σοφή του συμπεριφορά. Μια συμπεριφορά που μας διδάσκει πώς να παίρνουμε σωστές αποφάσεις. Γιατί, διαβάζουμε κάτι που αποτελεί και τον τρίτο Κανόνα λήψης σωστών αποφάσεων:

3. Φρόντιζε για τις ανάγκες των Άλλων.

Στα εδ. 10-11 διαβάζουμε πως ο Μαρδοχαίος είχε υιοθετήσει την Εσθήρ, που ήταν ανιψιά του ή πρώτη του εξαδέλφη (βλ. εδ. 15). Η πράξη αυτή σε μια ξένη χώρα όπου οι αιχμάλωτοι ζούσαν μέσα στη φτώχεια και στον κατατρεγμό, όπως θα δούμε, ήταν πράξη αυτοθυσίας και αγάπης για την Εσθήρ. Ο Μαρδοχαίος είχε άλλο ένα στόμα να θρέψει και μια κοπέλα (κάτι άκρως επικίνδυνο) να φροντίσει σε μια ξένη χώρα. Πόσο συχνά εμείς σήμερα παίρνουμε αποφάσεις χωρίς να υπολογίζουμε το προσωπικό μας συμφέρον; Αποφάσεις αυτοθυσίας και αγάπης; Αλλά οι ώριμες και σοφές αποφάσεις μας είναι όταν υπολογίζουμε και το καλό των άλλων γύρω μας. Επιπλέον, σ' όλη το διάστημα της προετοιμασίας της Εσθήρ, ο Μαρδοχαίος έκοβε όλη τη μέρα βόλτες στην αυλή του γυναικωνίτη και παρακολουθούσε πώς περνούσε η ανιψιά του. Καθημερινή *συμβουλή*, *φροντίδα* και *επίβλεψη*, δείγματα αφοσίωσης και αγάπης, για να πάνε όλα καλά. Ένας από τους κανόνες της ψυχικής υγιεινής είναι «Βοήθησε τον Άλλο να Ανέβει». Επιπλέον, στα εδ. 10-11 διαβάζουμε και κάτι ακόμη: Συμβούλεψε την ανιψιά του «να μη φανερώσει σε κανέναν τον λαό της και την καταγωγή της». Κι αυτό μάς οδηγεί στον 4^ο Κανόνα, που είναι:

4. Η Σωστή Επιλογή του Χρόνου – ελληνιστί *Timing* (εδ. 10-11).

Το *timing* είναι πολύ σπουδαίος παράγων στη λήψη των σωστών αποφάσεων. Ίσως κι από μικρή, και προτού φτάσει στην εποχή της επιλογής των κοριτσιών, καθώς ζούσαν ανάμεσα στους κατοίκους της χώρας, ο θεός της Εσθήρ την είχε εκπαιδεύσει να μη λέει ποιος είναι ο λαός της και η πατρίδα της.

Εκείνη την εποχή οι Ιουδαίοι ήταν μισητοί στην Περσία, όπως ακριβώς είναι παντού μισητοί και σήμερα. Στην Ελλάδα έχουμε το «χρυσό μετάλλιο» στον αντισημιτισμό (67% με στοιχεία 2014-15). Αργότερα θα αποκαλυπτόταν η ταυτότητα και η εθνικότητα της Εσθήρ αλλά τότε έπρεπε να περιμένει. Πολλές σωστές αποφάσεις παίρνουμε σε λάθος χρόνο και είναι αποτυχία! Κλασικό παράδειγμα ο Μωυσής: Προσπάθησε στον λάθος χρόνο να ελευθερώσει τον λαό του σκοτώνοντας τον Αιγύπτιο και δεν κατάφερε τίποτα. Όταν ήρθε η ώρα του Θεού άνοιξε η Ερυθρά Θάλασσα! Στο κακό *timing* συμβάλλουν η ανυπομονησία μας, η τεμπελιά μας, ο ενθουσιασμός μας, η απογοήτευσή μας, κάποιος συναισθηματισμός μας κλπ. Ο καλύτερος χρόνος για να πάρουμε μια απόφαση (από έναν γάμο μέχρι μια διακονία) είναι ο χρόνος του Θεού. Ας περιμένουμε με προσευχή και πίστη τη δική του ώρα και τότε η απόφασή μας θα είναι η σωστή. Ο επόμενος Κανόνας σωστής απόφασης προέρχεται και οφείλεται στην ίδια την Εσθήρ:

5. Η Δεκτικότητα στις Συμβουλές.

Στο εδ. 15 διαβάζουμε πως «όταν ήταν να παρουσιαστεί στο βασιλιά η Εσθήρ, δεν ζήτησε να φορέσει τίποτα περισσότερο, παρά μόνο όσα της σύστησε ο ευνούχος Εγάι. Κι όλοι όσοι την έβλεπαν, τη θαύμαζαν». Πιο πριν είδαμε πως άκουσε τον θείο της και δεν φανέρωσε πουθενά την καταγωγή της και τον λαό της. Στα εδάφια 19-20 διαβάζουμε ότι και όταν έγινε βασίλισσα, εξακολουθούσε να λαμβάνει υπόψη της τις οδηγίες του Μαρδοχαίου, όπως τότε που ήταν υπό την κηδεμονία του. Ένα καταπληκτικό παράδειγμα δεκτικότητας, που την οδηγούσε στις σωστές αποφάσεις. Επομένως δεν ήταν μόνον η ομορφιά και ο στολισμός της Εσθήρ που την έκαναν βασίλισσα. Γιατί; Επειδή η Εσθήρ είχε μαζί της τον αληθινό Θεό που κρατούσε στο χέρι του την καρδιά του βασιλιά (Παροιμίες 21:1). Το μεγαλύτερο προσόν τη Εσθήρ είναι η δεκτικότητά της στην οδηγία του Θεού. Πώς παίρνουμε σήμερα τις αποφάσεις μας; Έχουμε την ταπεινότητα να ρωτήσουμε τους σωστούς ανθρώπους και ν' ακούσουμε τη συμβουλή τους; Ρωτάμε πάνω απ' όλα τον Κύριο;
